

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 lutego 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że A. M. jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 31 marca 2018 r. Decyzja zawierała pouczenie o możliwości odwołania się do właściwego Sądu w terminie miesiąca od doręczenia decyzji.

/decyzja – k. 128 – 132 akt ZUS/

Organ rentowy wysłał decyzję na adres domowy wnioskodawcy tj. ul. (...), P.. Ubezpieczony nie podawał innego adresu do korespondencji.

/bezsporne/

Powyższą decyzję odebrała A. D. (1) w dniu 11 lutego 2019 r..

/zwrotne potwierdzenie odbioru – k. 136 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 25 marca 2019 r. złożył ubezpieczony A. M..

/odwołanie – k. 4 – 8/

Nadto ubezpieczony wraz z odwołaniem w dniu 25 marca 2019 r. złożył wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania od decyzji z dnia 5 lutego 2019 r. W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że decyzja została nadana przez organ rentowy na jego adres zamieszkania tj. ul. (...), (...)-(...) P.. Podał, że pod tym adresem znajduje się biuro jego przedsiębiorstwa, które prowadzi pod nazwą M. M.. Korespondencja zawierająca przedmiotową decyzję została pozostawiona w biurze Przedsiębiorstwa (...) i odebrana przez pracownika nieupoważnionego do odbioru korespondencji kierowanej do niego osobiście jako osoby prywatnej.

/wniosek – k. 10 – 11/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania, jako wniesionego po terminie.

/odpowiedź na odwołanie – k. 13 – 14/

Na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2019 r. wnioskodawca poparł odwołanie oraz wskazał, że jest zameldowany w P. przy ul. (...) ale tam nie przebywa. Dodał, że w miejscu zamieszkania prowadzi działalność gospodarczą. Zatrudnia jednego pracownika A. D. (1) na stanowisku kadrowej, która zajmuje się sprawami ZUS. Jest ona upoważniona do odbierania przesyłek związanych z prowadzeniem przez ubezpieczonego działalności gospodarczej. Wnioskodawca dodał, że był chory przez 4 miesiące i wówczas nie przebywał w miejscu zamieszkania. Nie interesował się korespondencją, która była doręczana na jego adres zamieszkania. Pełnomocnik ZUS wniósł o odrzucenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/Protokół rozprawy z dnia 21 sierpnia 2019 r. – 00:01:26 – 00:02:21, 00:02:31 – 00:19:32 – płyta CD – k. 41/

Na rozprawie w dniu 12 listopada pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o przywrócenie terminu do na wniesienie odwołania. Pełnomocnik ZUS wniósł o odrzucenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego .

/protokół rozprawy z dnia 12 listopada 2019 r. – 00:18:43 – 00:21:27 – płyta CD – k. 51/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca prowadząc korespondencję z organem rentowym wskazywał adres: P., ul. (...).

/okoliczność bezsporna pisma w aktach ZUS/

Do budynku przy ul. (...) w P. należącym do wnioskodawcy jest kilka wejść – do biura i do części prywatnej. Biuro, w którym wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą mieści się w jednej części budynku. Na budynku brak skrzynki na listy. A. D. (2) jest upoważniona do odbierania przesyłek firmy (...). Są to faktury, pisma z ZUS. Zdarza się, że odbiera ona także korespondencję osobistą dla wnioskodawcy. Odebrała m.in. kierowane przez ZUS zawiadomienie o wszczęciu i zakończeniu postępowania administracyjnego w sprawie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako pracownika u płatnika SALA 3 sp z oo. W piśmie tym była informacja, że nieprzedłożenie dokumentów będzie skutkować wydaniem decyzji na podstawie dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego.

/dowód doręczenia – 42, pismo – k. 40 akt ZUS zeznania świadka A. D. (2) z dnia 12 listopada 2019 r. – 00:03:32 – 00:15:33 – płyta CD – k. 51 /

Wnioskodawca odpowiedział na powyższe wezwanie pismem z dnia 11.01.2019 r .

/pismo, koperta – k. 98,100/

A. D. (2) odebrała zaskarżoną decyzję ZUS z dnia 5 lutego 2019 r. w dniu 11 lutego 2019 r. i przekazała ją wnioskodawcy, gdy ten pojawił się w firmie, 18 marca 2019 r. Odebrała także w dniu 10 maja 2019 r. wezwanie na rozprawę dla wnioskodawcy na dzień 21 sierpnia 2019 r. i na elektronicznym potwierdzeniu odbioru jest informacja, że przesyłka została doręczona upoważnionemu pracownikowi.

/elektroniczne potwierdzenie odbioru – k. 38, zeznania świadka A. D. (2) z dnia 12 listopada 2019 r. – 00:03:32 – 00:15:33 – płyta CD – k. 51/

Wnioskodawca był chory przez 4 miesiące i wówczas nie przebywał w miejscu zamieszkania. Nie interesował się korespondencją, która była doręczana na jego adres zamieszkania. Nie podawał w ZUS innego adresu do korespondencji. Wychodził z domu przy pomocy innej osoby.

/okoliczności przyznane przez wnioskodawcę – e – prot. Z dnia 21.08.2019 00:02:31 i nast./

Sąd zważył, co następuje:

Na mocy art. 477⁹ § 1 i 3 k.p.c., odwołania od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję, lub do protokołu sporządzonego przez ten organ, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji. Sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się.

Powyższe oznacza, że wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego z uchybieniem miesięcznego terminu powoduje, iż ubezpieczony zostaje pozbawiony prawa do merytorycznego rozpoznania zarzutów co do istoty sprawy, podniesionych w odwołaniu. Dlatego też Sąd stosując art. 477⁹ § 3 k.p.c., musi ocenić całokształt okoliczności, które spowodowały przekroczenie terminu do wniesienia odwołania, a przede wszystkim aspekt zawinięcia składającego odwołanie (choć nie wskazano przesłanki winy jako wykluczającej odwołanie po terminie) oraz ewentualnych przyczyn od niego niezależnych. Ocena, czy przekroczenie terminu było nadmierne oraz czy nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się, jest pozostawione ocenie sądu. Sąd ma możliwość potraktowania spóźnionego odwołania tak, jakby zostało wniesione w terminie, przy czym niezbędne jest jednoczesne spełnienie się obu warunków: przekroczenie terminu nie może być nadmierne, zaś jego przyczyna musi być niezależna od odwołującego się (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2006 r., III UK 168/05, Lex nr 277825).

Przesłanki upoważniające sąd do nieuwzględnienia przekroczenia terminu muszą zachodzić kumulatywnie; mają one charakter ocenny i zależą od całokształtu okoliczności sprawy, w związku z czym nie dadzą się uogólnić.

Podkreślenia wymaga też fakt, iż wobec treści art. 477⁹ § 3 k.p.c. postępowanie szczególne regulowane przepisami art. 477⁸ k.p.c. i następne, nie zna instytucji przywrócenia terminu w rozumieniu art. 168 i nast. (tak wyr. SA w Rzeszowie z 6.12.1994 r., III AUr 344/94, OSA 1995, Nr 1, poz. 9, post. SA w G. z 6.6.1994 r., III AUz 61/94, PP 1995, Nr 5, s. 46).

W świetle okoliczności sprawy uznać należy, że wnioskodawca przyznał, że wniósł odwołanie po terminie, gdyż decyzja nie została mu doręczona prawidłowo. Podał, że została odebrana przez pracownika nieupoważnionego do odbioru korespondencji kierowanej do niego osobiście jako osoby prywatnej i została mu przekazana dopiero w dniu 18 marca 2019 r.

Odnosząc się do argumentów odwołującego się, w pierwszej kolejności wskazać należy, iż brak jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że odwołanie nie zostało złożone w terminie z przyczyn niezależnych od ubezpieczonego. W ocenie Sądu Okręgowego wysuwane argumenty w tym zakresie, stanowiły jedynie próbę obrony stanowiska procesowego strony.

Należy wskazać, że wnioskodawca w niniejszej sprawie nie podał innego adresu do korespondencji niż adres zameldowania, gdzie została doręczona przesyłka z decyzją. Skoro wnioskodawca wiedział, że będzie przebywał pod innym adresem niż adres zameldowania to mógł podać adres do korespondencji. Nadto należy dodać, że decyzja została odebrana przez pracownika wnioskodawcy A. D. (2), która była upoważniona do odbioru korespondencji firmowej m.in. z ZUS. Z zebranego materiału wynika także, że odbierała ona również korespondencję prywatną wnioskodawcy (wbrew pierwotnym twierdzeniom, że nie była do tego upoważniona). Odebrała m.in. zawiadomienie ZUS o wszczęciu postępowania. Tłumaczenie świadka, iż odbierała przesyłki kierowane osobiście tylko w sytuacji, gdy wnioskodawca spodziewał się jakiejś przesyłki i uprzedzał ją o tym, także przemawia za oceną, że przekroczenie terminu nastąpiło z przyczyn zależnych od odwołującego się, bowiem wnioskodawca wiedział, że toczy się postępowanie w organie rentowym dotyczące podlegania ubezpieczeniu, zatem powinien się spodziewać decyzji i tym bardziej przedsięwziąć wszystkie czynności, które należycie zabezpieczyłyby jego interesy .

Odnosząc się do zarzutu wnioskodawcy, co do naruszenia art. 43 k.p.a. i doręczeniu przesyłki osobie niewymienionej w tym przepisie, bowiem zdaniem wnioskodawcy A. D. nie jest dorosłym domownikiem, to należy w tym miejscu przypomnieć, iż zgodnie z tym przepisem w przypadku nieobecności adresata pismo doręcza się także sąsiadowi lub dozorczy domu, jeżeli osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi. Skoro pod tym samym adresem znajdowała się także firma wnioskodawcy z zatrudnionym tam pracownikiem, to należało traktować ją jako „sąsiada”, który podjął się oddania przesyłki. Co w konsekwencji także nastąpiło. Ewentualne zaniedbania w zakresie poinformowania adresata i przekazania mu przesyłki obciążają adresata./por. w tym zakresie wyrok WSA w Gdańsku z dnia 19.06.2019 r., (...) SA/Gd 208/19/. Samo odebranie przez pełnoletniego domownika, sąsiada lub dozorcę domu przesyłki, potwierdzone znajdującym się na zwrotnym potwierdzeniu odbioru podpisem, uznawane jest za oświadczenie, iż dana osoba zobowiązuje się przekazać przesyłkę adresatowi. Bez wpływu na skuteczność doręczenia pozostaje kwestia, czy faktycznie przesyłka zostaje przekazana. Samo oświadczenie strony, że dana osoba nie była w stanie przekazać informacji o przesyłce, jest niewystarczające do podważenia skuteczności doręczenia./wyrok WSA w Poznaniu z dnia 19.12.2018 r., (...) SA/Po 947/18/. Tryb doręczenia, o którym mowa w art. 43 k.p.a. oparty jest na założeniu, że adresata obciążają skutki działania osoby, której przesyłkę doręczono tak, jakby została ona podjęta przez stronę bezpośrednio. Niewywiązanie się z obowiązku oddania przesyłki zawierającej rozstrzygnięcie jego adresatowi przez osobę, której doręczono rozstrzygnięcie zastępczo, nie zwalnia adresata z winy w przypadku, gdy uchybił on terminom procesowym na skutek takiego zaniedbania. Niedbalstwo osoby, do rąk której dokonano doręczenia zastępczego jest traktowane tak samo jak adresata postanowienia lub decyzji./wyrok NSA z dnia 12.09.2018 r., I OSK (...)/

Wnioskodawca podnosił także, że chorował, jednak, jak sam przyznał wychodził z domu, chodził na rehabilitację, był w W., więc mógł także nadać pismo na pocztę, czy choćby zainteresować się telefonicznie, czy nie ma jakiejś przesyłki.

W ocenie Sądu ubezpieczony, który nie jest osobą nieporadną procesowo, dbając należycie o własne interesy, mógł złożyć odwołanie w określonym terminie.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie co prawda opóźnienie nie jest nadmierne, ale podnoszone przez wnioskodawcę okoliczności nie uzasadniają przyjęcia, że złożenie odwołania po terminie nastąpiło z przyczyn niezależnych od ubezpieczonego.

Mając wszystko powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c. odrzucił odwołanie w pkt 1 sentencji.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w pkt 2 wyroku. Sąd Okręgowy zasądził od ubezpieczonej składek na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265).